

Excuses

kon ik
HET MAAR
TERUG
draaien

Door P.F.v.d.Meer

Pietermeer555@gmail.com

www.pentahof.nl

Dit is uitgave no. 1336 van
stichting vd Meer-Pentagram /
het Lage Landen Leerhuis
Datum 15-10-2023

In het dagelijks leven gebeurt het dikwijls dat wij excuses aanbieden of aangeboden krijgen. Vaak gebeurt dit min of meer zonder de diepe betekenis van excuses te weten of toe te passen en gaan we weer gemakkelijk over tot de orde van de dag.

Van Dale definieert excuus - dat in de 16de eeuw ontleend is aan het Franse woord excuse - als 'verontschuldiging, betuiging van spijt'. Excuus is dus een synoniem van zowel spijtbetuiging als van verontschuldiging.

Als je excuses aanbied wil dat zeggen dat je bewust bent geworden van iets wat je bijvoorbeeld gezegd of gedaan heb wat de ander benadeeld heeft of pijn gedaan heeft, maar wat dus bij nader inzien niet goed van jou was. Het kan ook zijn dat je excuses aanbied voor iets dat je juist niet gedaan heb wat je achteraf gezien wel had moeten doen.

Met excuses aan te bieden zeg je eigenlijk dat je een les geleerd heb uit hetgeen er gebeurt is en dat je deze les van nu af aan zal gaan toepassen in je leven. Het leven is een leerschool want niemand is vanaf zijn geboorte volmaakt in zijn gedrag.

Elkaar excuses aanbieden werkt opbouwend in een verhouding, mits deze excuses geen loze woorden zijn maar gepaard gaan met compensatie of gedragsverandering. Een goed excuus zal een misstap in een verhouding weer herstellen. Iemand die zijn excuses aanbied, heeft spijt over wat hij heeft gedaan en neemt de schuld op zich. En wie een schuld heeft, moet die schuld vergoeden.

Als het goed is komt bij excuses maken ook een bepaalde schaamte om de hoek kijken. Schaamte om hetgeen je gedaan heb wat niet goed was. Dit is een gezonde schaamte want het zorgt ervoor dat je de volgende keer eerst twee keer nadenkt in een soort gelijke situatie.

Oprecht gemeende excuses komen voort uit een warm hart vanuit naastenliefde. Naastenliefde houdt in dat je het beste zoekt voor een ander. *Wat ge niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet.* Wanneer excuses niet oprecht gemeend zijn, maar even snel gezegd worden om maar gauw het gebeurde te vergeten en weer door te gaan, komen deze

excuses voort uit een koud hart wat niet bereid is om zichzelf aan te kijken (zelfreflectie), noch zichzelf lessen te leren.

De bedoeling van excuses is om aan te geven aan de ander dat je bent gaan inzien dat je gedrag niet goed was, je een les geleerd hebt en je best zult doen dat het niet weer zal gebeuren en hoe je zoekt om de ontstane situatie weer recht te zetten. Met de hoop dat het eventuele geschonden vertrouwen weer hersteld zal gaan worden.

Excuses aanbieden

Sorry, hoor! Ik deed het niet expres.

Neem me niet kwalijk.

Neemt u me niet kwalijk.

Ik deed het niet met opzet.

Het spijt me

Het is mijn fout.

Dat overkomt me niet meer.

Dat doe ik voortaan anders.

Ik zal er voortaan opletten.

Een excuus is een combinatie van schuld erkennen en spijt betuigen. Omdat je schuld erkent, gaat het dus ook om aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid voor hetgeen je gedaan hebt waardoor de ander in zijn mens-zijn is aangetast. Daarom moeten excuses altijd gepaard gaan met een vorm van compensatie of gedragsverandering.

Excuses aanbieden betekent dat je iets goed te maken hebt. Voorbeeld: Een autohandelaar verkoopt een auto aan een vrouw. Na enkele dagen gaat de auto gebreken vertonen. De vrouw gaat naar een garage en die zegt dat de gebreken al langer aanwezig en zichtbaar geweest moeten zijn en dat de handelaar hiervan geweten moet hebben. De handelaar bied zijn excuses aan en laat de gebreken op zijn kosten repareren. Alleen maar excuses aanbieden van de handelaar had de vrouw niet geholpen. Met daden moest de handelaar zijn gedrag goed maken. Waarna de vrouw hem kon vergeven en het geschonden vertrouwen weer hersteld kon worden.

Een ander voorbeeld is de toeslagenaffaire die thans in Nederland speelt. We zien hoe de politiek een misstap maakt, zijn excuses aanbieden, maar vervolgens de slachtoffers in de kou laat zitten en vrolijk doorgaat met allerlei andere zaken. Hierdoor wordt en is het vertrouwen in de politiek zwaar geschaad.

Wanneer excuses gemaakt worden, is het niet altijd gelijk waar te nemen of die excuses werkelijk gemeend zijn of niet. Dit zal de toekomst moeten laten zien. Wanneer vertrouwen geschonden is, zal dit een lange weg kosten om weer te herstellen, maar is niet onmogelijk.

Excuses aanbieden is geen teken van zwakte, maar duidelijk een teken van kracht en zelfreflectie. Een teken van moed om je ego opzij te zetten.

Met excuses aan te bieden zeg je eigenlijk: “Het zal niet weer gebeuren.”

Excuses eisen is niet verstandig, want als iemand namelijk zelf niet vindt iets fout gedaan te hebben zouden de excuses onoprecht zijn. Men moet zelf de misstap inzien en erop terug komen.

Excuses aanbieden van aangezicht tot aangezicht is vele malen waardevoller en menselijker dan het te doen via mail, telefoon of dergelijke. Voor excuses aan te bieden moet men de tijd nemen en samen de zaak uitpraten.

9 manieren om doeltreffende en zinvol je excuses aan te bieden

1. Bied **excuses** op tijd aan. ...
2. Wees er zeker van dat je controle hebt over je emoties. ...
3. Bied geen **excuses** aan als je het niet meent. ...
4. Verontschuldig je in levende lijve. ...
5. Hou het bij jezelf. ...
6. Zeg dat het je spijt. ...
7. Heb geen verwachtingen. ...
8. Excuseer niet te vaak.

We zien dus dat excuses maken of ontvangen te maken hebben met menselijke morele omgangsnormen en waarden. Het hoort bij het leven omdat de mens niet volmaakt is.

